

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací materiál vytvořený v projektu OP VK

Název školy:	Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0211
Název projektu:	Zlepšení podmínek pro výuku na gymnáziu
Číslo a název klíčové aktivity:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Anotace

Název tematické oblasti:	Řešení fyzikálních úloh pro nižší gymnázium - 1
Název učebního materiálu:	Teplo II
Číslo učebního materiálu:	VY_32_INOVACE_F0111
Vyučovací předmět:	Fyzika
Ročník:	3., 4. ročník osmiletého gymnázia
Autor:	RNDr. Lenka Mádrová
Datum vytvoření:	1. 12. 2012
Datum ověření ve výuce:	3. 12. 2012
Druh učebního materiálu:	pracovní list
Očekávaný výstup:	Žák s využitím dosud získaných fyzikálních poznatků řeší úlohy na přijaté a odevzdané teplo. Při řešení úloh provede zápis zadaných fyzikálních veličin, vyjádří požadovanou veličinu ze vzorce, dosadí ve správných jednotkách, provede výpočet a správně zaokrouhlí a zapíše výsledek.

Metodické poznámky:

Pracovní list žáka je doplněn vypracovanou verzí využitelnou jak žákem, tak učitelem. Úlohy lze použít k frontálnímu procvičování probraného učiva, k samostatné práci žáků, k práci ve skupinách, k zadání domácího úkolu nebo k individuální práci s talentovanými žáky. Vyučující rovněž může vybrané úlohy zadat jako písemnou práci.

Vypracovaná verze pracovního listu může sloužit vyučujícímu pro snadnější kontrolu práce žáků nebo může být dána k dispozici žákům pro zpětnou kontrolu samostatné práce. Žák má možnost kontrolovat nejen výsledek, ale také správný postup řešení úlohy a formálně správný zápis.

TEPLO II

Počítejte s měrnou tepelnou kapacitou vody $4\,200 \text{ J} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$.

- 1) Vypočítejte, jaké množství tepla odevzdá svému okolí voda v nádrži, jejíž objem je $1\,500 \text{ m}^3$, jestliže se v noci ochladí z teploty 25°C na teplotu 18°C .
- 2) Voda v sudu měla objem $1,4 \text{ hl}$ a teplotu 6°C . Působením slunečního záření přijala teplo $7,3 \text{ MJ}$.
  - a) O kolik $^\circ\text{C}$ se zvýšila teplota vody?
  - b) Jaká byla teplota vody po zahřátí?
- 3) Lze vodu o objemu $4,5 \text{ l}$ a teplotě 24°C uvést za normálního tlaku do varu dodáním $1,4 \text{ MJ}$ tepla?
- 4) Jaké množství tepla je třeba k ohřátí vzduchu v pokojíčku o rozměrech $4,5 \text{ m}$, $5,3 \text{ m}$ a 280 cm ze 17°C na 24°C ? Měrná tepelná kapacita vzduchu při stálém tlaku je přibližně $1 \text{ kJ} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$, hustota vzduchu $1,29 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$.

TEPLO II - výsledky

Počítejte s měrnou tepelnou kapacitou vody $4\,200\text{ J} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$.

- 1) Vypočítejte, jaké množství tepla odevzdá svému okolí voda v nádrži, jejíž objem je $1\,500\text{ m}^3$, jestliže se v noci ochladí z teploty 25°C na teplotu 18°C .

$$V = 1\,500\text{ m}^3$$

$$t_1 = 25^\circ\text{C}$$

$$t_2 = 18^\circ\text{C}$$

$$Q = ? \underline{\hspace{2cm}}$$

$$Q = \rho \cdot V \cdot c \cdot (t_1 - t_2)$$

$$Q = 1\,000 \cdot 1\,500 \cdot 4\,200 \cdot (25 - 18)$$

$$\mathbf{Q = 44,1\text{ GJ}}$$

- 2) Voda v sudu měla objem $1,4\text{ hl}$ a teplotu 6°C . Působením slunečního záření přijala teplo $7,3\text{ MJ}$.
- O kolik $^\circ\text{C}$ se zvýšila teplota vody?
  - Jaká byla teploty vody po zahřátí?

$$V = 0,14\text{ m}^3$$

$$t_1 = 6^\circ\text{C}$$

$$Q = 7,3\text{ MJ}$$

$$\Delta t = ?$$

$$t_2 = ? \underline{\hspace{2cm}}$$

$$Q = \rho \cdot V \cdot c \cdot \Delta t$$

$$\Delta t = \frac{Q}{\rho \cdot V \cdot c}$$

$$\Delta t = \frac{7\,300\,000}{1\,000 \cdot 0,14 \cdot 4\,200}$$

$$\mathbf{\Delta t = 12,4^\circ\text{C}}$$

$$t_2 = t_1 + \Delta t$$

$$t_2 = 6 + 12,4$$

$$\mathbf{t_2 = 18,4^\circ\text{C}}$$

3) Lze vodu o objemu 4,5 l a teplotě 24°C uvést za normálního tlaku do varu dodáním 1,4 MJ tepla?

$$V = 0,0045 \text{ m}^3$$

$$t_1 = 24^\circ\text{C}$$

$$Q = 1,4 \text{ MJ}$$

$$t_2 = ?$$

$$Q = \rho \cdot V \cdot c \cdot (t_2 - t_1)$$

$$t_2 = \frac{Q}{\rho \cdot V \cdot c} + t_1$$

$$t_2 = \frac{1400000}{1000 \cdot 0,0045 \cdot 4200} + 24$$

$$t_2 = 98^\circ\text{C} \quad \text{Nelze.}$$

4) Jaké množství tepla je třeba k ohřátí vzduchu v pokojíčku o rozměrech 4,5 m, 5,3 m a 280 cm ze 17°C na 24°C? Měrná tepelná kapacita vzduchu při stálém tlaku je přibližně $1 \text{ kJ} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$, hustota vzduchu $1,29 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$.

$$a = 4,5 \text{ m}$$

$$b = 5,3 \text{ m}$$

$$v = 2,8 \text{ m}$$

$$t_1 = 17^\circ\text{C}$$

$$t_2 = 24^\circ\text{C}$$

$$c = 1 \text{ kJ} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$$

$$\rho = 1,29 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$$

$$Q = ?$$

$$Q = \rho \cdot a \cdot b \cdot v \cdot c \cdot (t_2 - t_1)$$

$$Q = 1,29 \cdot 4,5 \cdot 5,3 \cdot 2,8 \cdot 1000 \cdot (24 - 17)$$

$$Q = 603 \text{ kJ}$$

Zdroj: archiv autorky